

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY I STUDIA MATERIAŁOWE

M. Goliński, Śląski cech kotlarzy i jego „czarna lista”	1
D. Malczewska-Pawelec, Śląsk i Ślązacy w „Historii narodu polskiego” Adama Naruszewicza	19
R.M. Łuczyński, Książ w latach 1945–1965. Przykład polityki władz wobec architektury rezydencjonalnej na Dolnym Śląsku. Cz. 2: Nadzieje na zagospodarowanie Książa w latach 1955–1965	49

MISCELLANEA ŹRÓDŁOWE

G. Trzaskowska, Najnowsze nabytki Archiwum Państwowego we Wrocławiu	67

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

M. Burak, H. Okólska, Friedhöfe des Alten Breslaus – R. Sachs	77
Odpowiedź na recenzję Rainera Sachsa książki Marka Buraka i Haliny Okólskiej „Friedhöfe des Alten Breslaus” – M. Burak	80
P. Stefaniak, Dzieje mniszek dominikańskich w krajach słowiańskich – R. Stelmach	82
A. Jureczko, Henryk III Biały. Książę wrocławski (1247–1266) – R. Stelmach	84
Das Leobschützer Rechtsbuch – W. Mrozowicz	87
M. Morka, Sztuka dworu Zygmunta I Starego. Treści polityczne i propagandowe – B. Czechowicz	90
T. Kotłowski, Niemcy 1890–1945. Dzieje państwa i społeczeństwa – A. Galos	94
K. Kacperski, System wyborczy do Sejmu i Senatu u progu II Rzeczypospolitej – Z. Ilski	99
Práce a Studie Muzea Beskyd. Společenské vědy – B. Czechowicz	102

KRONIKA NAUKOWA

A. Bryłka, Sprawozdanie z VIII Katowickiej Konferencji Naukowej pt. „W 40-lecie powstania Uniwersytetu Śląskiego – szkolnictwo i nauka na Górnym Śląsku”, Katowice, 17–19 IX 2008 r.	105
A. Bryłka, Sprawozdanie z konferencji naukowej zorganizowanej z okazji jubileuszu 750-lecia przybycia zakonu braci mniejszych do Bytomia, Bytom, 2 X 2008 r.	107
T. Szubert, Międzynarodowa sesja naukowa „Rok 1918 – młoda Europa” zorganizowana w Tarnowie w 90. rocznicę odzyskania niepodległości, 9 X 2008 r.	108
W. Mrozowicz, Promocja nowej syntezy dziejów Śląska (Wrocław, 26 X 2008 r.)	109
A. Bryłka, Sprawozdanie z XII Międzynarodowej Konferencji Naukowej z cyklu „Kultura Europy Środkowej” pt. „Korzenie wielokulturowości Śląska ze szczególnym uwzględnieniem Śląska Górnego”, Zabrze, 13–14 XI 2008 r.	111
A. Rusnak, Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. „Kardynał Bolesław Kominek – prekursor pojednania polsko-niemieckiego”, Wrocław, 4 XII 2008 r.	113

SPIS TREŚCI

Wstęp	125
Adam Galos, Podziękowanie	127

AD MULTOS ANNOS

Krystyn Matwijowski, Profesor Adam Galos	131
Romuald Gelles, Dawnych czasów wspomnienia... ..	141
Marek Czaplinski, Moje spotkania z prof. Adamem Galosem	145
Tomasz Szubert, Kilka słów ucznia	149
Bibliografia prac Prof. dr. Adama Galosa od 2004 roku. Opr. Iwona Mrozowicz	153
Tabula gratulatoria	157

GALICIACA

Tomasz Szubert, „Jak mocna musi być wiara, by nie zwątpić. Jak wielka miłość, by nienawdzić!” Romantyczna Anna Rożycka	161
Agnieszka Kawalec, Fundacja imienia Karola Szajnochy – działalność na rzecz rodziny Szajnochów	175
Jerzy Maternicki, Historyk w służbie „sprawy ojczystej”. Kilka uwag o poglądach Henryka Schmitta	185
Jadwiga Hoff, Szkoła rzeźbiarska w Rymanowie (1873–1884)	193
Marian Stolarczyk, Jeszcze o Towarzystwie Gimnastycznym „Sokół” w Brzesku	199
Piotr Franaszek, William Henry Mac Garvey i jego rola w rozwoju galicyjskiego przemysłu naftowego	205
Stanisław Pijaj, Problem organizacji polskiego komitetu wyborczego w Galicji w 1873 roku	215
Grzegorz Hryciuk, Stosunki polsko-ukraińskie w ocenie konsulatu niemieckiego we Lwowie w 1939 roku	223
Paweł Sierżęga, Kazimierz Tyszkowski – redaktor wydawnictw Polskiego Towarzystwa Historycznego i Zakładu Narodowego im. Ossolińskich	235

SILESIACA

Mateusz Goliński, Rachunki miejskie Wrocławia z 1390 roku	247
Wojciech Mrozowicz, Rościsław Żerelik, Zapomniana kolekcja średniowiecznych źródeł śląskich (w XVIII-wiecznym rękopisie Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu, Akc. 1950/1051)	261
Wojciech Kunicki, Komes śląski Piotr Włostowic (Peter Wlast) i Sobótka. Uwagi o roli Śląży w niemieckiej literaturze końca XVIII stulecia	273
Zbigniew Kwaśny, Wiejskie umowy przedślubne w majątkach Nostitzów na przełomie XVIII i XIX wieku	287
Mieczysław Zlat, Pomniki Drugiej Rzeszy na Śląsku	293
Cezary Wąs, Treści polityczne pomnika konnego Fryderyka Wilhelma III we Wrocławiu ..	303
Teresa Kulak, Działalność Wrocławskiego Stowarzyszenia Nauczycielek (<i>Breslauer Lehrerinnen-Verein</i>) przed I wojną światową	315

Krzysztof Popiński, Dzieje rodziny Grütznarów. Biograficzny przyczynek do historii Śląska w XIX i XX wieku	325
Maria Zduniak, Twórczość Karola Szymanowskiego w życiu koncertowym Wrocławia w okresie międzywojennym XX wieku	335
Joanna Nowosielska-Sobel, Wystawa <i>Osadnictwo i urbanistyka na Śląsku (Siedlung und Stadtplanung in Schlesien)</i> w 1926 roku: między propagandą o „germańskiej ludności autochtonicznej” a dyskusją o problemach mieszkaniowych regionu	345
Marek Czapliński, Znaczenie aneksji Austrii i Sudetów dla gospodarki Śląska	359
Adolf Juzwenko, Losy ossolińskich rysunków Dürera z kolekcji Lubomirskich	365
Krzysztof Ruchniewicz, Krzyżowa jako polskie miejsce (nie)pamięci	375

POLONICA

Ks. Zygmunt Zieliński, Kresy jako obszar ekspansji	391
Lech Trzeciakowski, Elity wielkopolskie wobec <i>Risorgimento</i>	401
Waldemar Łazuga, Organicznicy, stańczycy i społeczeństwo obywatelskie w Wielkopolsce Damian Szymczak, Ostatni satrapa na Zamku Królewskim? Gen. Hans Hartwig von Beseler jako generalny gubernator warszawski 1915–1918	417
Adam Basak, Problem ludobójstwa „kulturalnego” a spór polsko-rosyjski o kwalifikację prawną zbrodni katyńskiej	429

POLONICA APUD EXTRANEOS

Bogdan Rok, Polscy podróżnicy XVIII wieku na szlakach europejskich. Szkic do portretu peregrynantów	437
Jerzy Kuzicki, Emigracyjne losy ks. Franciszka Awertana Koryckiego	445
István Kovács, „Pamięć bohaterskiego pułkownika” o kilku nazwiskach	455
Bronisław Pasierb, Syberia we wspomnieniach Bronisława Piłsudskiego (1866–1918)....	463
Leszek Ziątkowski, Obraz Polski i Polaków we wrocławskiej prasie żydowskiej w okresie I wojny światowej (1914–1918)	475
Grażyna Pańko, O obcych i o sobie – czyli obraz Skandynawów i Polaków w świetle refleksji Alfreda Wysockiego z lat międzywojennych	483
Jacek Piotrowski, Prezydent RP wobec problemu przywództwa w ruchu narodowym na uchodźstwie w latach 1939–1945	491

TEUTONICA

Rainer Sachs, Bildende Künstler und Kunsthandwerker aus Mecklenburg-Vorpommern in schlesischen Quellen und Zeitschriften	503
Joanna Wojdon, Dziewiętnastowieczne Niemcy we współczesnych rosyjskich podręcznikach do historii	513
Tadeusz Lebioda, Karawana marynarzy na pustyni – zapomniana legenda I wojny światowej	521
Ks. Antoni Kiełbasa, Proces odkrywania „innych Niemców”	529
Janusz Sawczuk, Malta 1989 – Bush i Gorbaczow w dialogu supermocarstw na temat Niemiec	537

ECCLESIASTICA

Marek Derwich, Nie tylko <i>tres linguae</i> . Początki katechezy w językach narodowych w Kościele łacińskim	547
Przemysław Wiszewski, Henryk Brodaty konfratrem śląskich zakonników? Uwagi na marginesie dwóch dokumentów z 1204 roku	555
Mieczysław Pater, Polskie sympatie pastorów ewangelickich na Dolnym Śląsku	561
Leonard Smółka, Obraz statystyczny korespondencji Edmunda Bojanowskiego w świetle jego zapisów dziennych z lat 1851–1871	567
Ks. bp Jan Kopiec, Troska kardynała Geорга Koppa o diecezję wrocławską	577
Ks. Józef Swastek, Środowisko rodzinne i studia teologiczne Sługi Bożego Wilhelma Pluty (1910–1986)	585

HISTORIOGRAPHICA

Romuald Gelles, Związki uniwersytetu z armią (wojskowi doktoranci h.c. Uniwersytetu Wrocławskiego)	595
Włodzimierz Suleja, Polityczny kontekst dziejów Uniwersytetu Wrocławskiego w czasach PRL. Próba rekonesansu	603
Wojciech Wrzesiński, Historia na Uniwersytecie Wrocławskim i jej miejsce na mapie polskiej nauki historycznej w latach 1945–2005	609
A. Sybilla Bidwell, „Abyś miał przekonanie, że jesteś najbardziej pożyteczny w tym, co robisz, zarówno w nauce, jak i na Uniwersytecie”. Prof. Władysław Czapliński o postawie uczonego w czasach PRL	619
Władysław Misiak, <i>Universitas scholarum et magistrorum</i> . Uniwersytety między tradycją i wartościami a sprawnością i efektywnością	627
Krzysztof Kawalec, Pokusy historii alternatywnej	633
Wykaz skrótów	641
Inhaltsverzeichnis	643

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY I STUDIA MATERIAŁOWE

M.L. Niedziela OP, Wokół wizerunku i działalności bł. Czesława	647
O.M. Przybyłowicz, <i>Pro remedio anime?</i> Fundacja klarysek w Głogowie	655
R. Czarnecki, Johannes Froben i jego kronika Namysłowa	685
Z. Iłski, Zarys stanowiska głównych ugrupowań ludowych wobec formuły wyborczej (do 1919 r.)	697
W. Sęczyk, Nielegalna emigracja z województwa wrocławskiego w latach 1956–1970 ...	715

MISCELLANEA ŹRÓDŁOWE

J. Karczewska, Fundacja ołtarza Fischerów w kościele parafialnym św. Mikołaja w Głogowie	725
W. Marcoń, Kazimierz Rakowski w Sejmie Śląskim	733

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

R. Urbański, <i>Tartarorum gens brutalis</i> . Trzynastowieczne najazdy mongolskie w literaturze polskiego średniowiecza na porównawczym tle piśmiennictwa łacińskiego antyku i wieków średnich – J. Strzelczyk	743
R. Heś, Joannici na Śląsku w średniowieczu – B. Czechowicz	746
D. Tabor, Malarstwo książkowe na Śląsku w XIV wieku – M. Broda	748
R. Fukala, Silesia. The Society of Elites. Silesian Dukes and Estates (1437–1740) – M. Dziedzic	752
M. Sadebeck, Góra Ślęza i jej okolice – M. Dziedzic	752
S. Żerko, Niemiecka polityka zagraniczna 1933–1939 – A. Kraska-Lewalski	753
Katowice we wrześniu '39 – T. Przerwa	756
Księga 60-lecia Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu – T. Głowiński	757
Cieszyńskie Studia Muzealne. Těšínský Muzejní Sborník, 3, 2007 – B. Czechowicz	758

POLEMIKI

K. Pawlik, Popiersie królowej Nefertiti wystawione w 1930 r. w Nysie?	763
R. Sachs, W związku z odpowiedzią Marka Buraka na recenzję Rainera Sachsa książki Marka Buraka i Haliny Okólskiej FRIEDHÖFE DES ALTEN BRESLAUS, Muzeum Architektury we Wrocławiu, Wrocław 2007	764

KRONIKA NAUKOWA

A. Kraska-Lewalski, Konferencja „Gospodarka i społeczeństwo w czasach PRL-u” Zakładu Historii Gospodarczej, Demografii i Statystyki Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego i Katedry Historii Gospodarczej Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu (Polanica-Zdrój, 21–23 IX 2007 r.)	769

P. Siekierka, Sprawozdanie z konferencji: „Radices Silesiae. Najdawniejsze korzenie śląskiej tożsamości. Geneza i refleksja od średniowiecza do końca XVIII wieku”, Środa Śląska, 22–24 X 2009 r.	771
W. Mrozowicz, Jubileusz Profesora Adama Galosa	773

NEKROLOGI

K. Matwijowski, Odeszło czterech uczniów Prof. dr. hab. Władysława Czaplińskiego ...	777
Jarema Maciszewski (24 VI 1930–24 X 2006)	777
Ryszard Wiktor Majewski (8 I 1931–26 III 2007)	779
Franciszek Mincer (14 VII 1932–3 VIII 2007).....	781
Jan Seredyka (8 X 1928–16 VIII 2008)	782

KOMUNIKATY

Kultura a rzeczywistość społeczna średniowiecza	785